

Opheers. P. 222. (16.)

1. asta hino ma spre²vre zin hlv²zo shk²
2. mon² ham²re²:t zrs do blamo gv'n bagito
3. al²we²:il spre²zo als'n bi majno
4. gr².vo es l²:stoχ we²rk
5. vpta the²re² k²ig²o x²o baskoem²l²e br²ut
6. do shk²r²:nw²re²ok²o h²idon the². nstor inx²no
Vi²g²or
7. do ma²:n vant the²re² l²ek²o x²an li²pan² q²:f
8. in da fabrik is ni²rk²to xi²:²n
9. kom h²e²:² of. kom h²er²s ma² k²int² - h²i²ns
10. b²o²:s tap² - of. shk².ng²vs x²u²:z gl²o²:x²o be²:z²
on pi²nt² - o pi²ns² - o gl²o²:sko
11. br²e²η v²:s twi² k²ilo n²re² h²y²:z² - h²y²:sko
12. hlv² bi² - of. boe² - h²an ve²:² f² dr²e²:² l²e²toe
we²:²n v²:² t²χ²o²dr²o²η²ko
13. ho dr²ig²do mi²χ bi² - of. boe² - no stek
|| kn²ip²l (= knoop in touw)||
14. iχ h²ap² s²on h²n²ε²:² g²o²ze²:²n
15. v²re²lu²:v²zo mv²nd²oχ w²vt n²ime f²ε²:²l (= fel)
g²ov²ju²:t - of f²onger: g²ov²:t || fest²o²lu²:v²ot
(= Donderdag v²o²r Carnaval: dan gaan de jongens en
meisjes rond met een gebrande stek en krijgen
spek - of hun ronde zingen ze een lied)||
16. iχ b²in bl²r²:² da²χ b²r²: h²ε²:² n²ε²:² m²i: g²ov²s
b²in
17. iχ hlv²ot ni² g²o²d²ε²:²n - of. g²o²du²:²n - x²lz
ham²re²:²t
18. wi²:² h²id²st x²o²dl²:²n - di²:² du²:² o²:²n h²yp
19. spre²n - spre²g²o²wi²:²f - spre²nb²vs²l
20. h²l²ε²:² k² - mu²:t² - m²ts (muts v²oude v²rouwen) -
shk²:² - of f²onger: b²an. b²na: t (= juoel) - v²ouard
onbekend - w²z²:² me²u²: w²z²:² m² b²im - of. m²o
bam²ot (verouderd) m²o sh²ab²o²l²o²n - m² h²o²χ -
m²o h²wa²:² k²fr²v²:² - me²u²: h²wa²:² k²fr²vs² - of.
h²wa²:² k²fr²ε²:² - m²o pi²:² pol
21. di²:² h²ε²:² l² m²ok²o dan h²i²:² l²o wi²:² v²o²lt - of
wi²:² v²o - ant f²ε²:² x²to
22. iχ sal²ux p²ja²:² l²o gi²:²v²o - || p²je²:² r²lk²o
23. en²slant l²yt fl²:²l - of. l²yt g²o²:²n - a: shk²:² p²o
v²br²:²ko
24. ε² v²:² d²ins x²o²vt²o g²ov²s - m² be²:² t² (con beat)
25. gi²f mi²χ twi² br²aj st²i²n - br²id²o² - br²it²o
26. da²st²o². nd²l²ε² st²yt² v²no² m²e
27. di²ma²:² n l²if lig²no g²ov²:² t²on h²er²:² o² - of.
di²ma²:² n l²if we²:² n²o g²ov²:² t²on h²er²:² o² || o
li²:² v²o (een leven)||
28. do dy²:² v²o²l ε²s ni² in dan h²i²:² m²o²l g²o²l²er²:² v²o
29. do shk²:² v²o² l²h²er²o² x²in bi² do m²ist²o² n²ε² do
x²ij g²ov²s
30. iχ h²ant v²χ ni² k²v²:² m²o z²ij²χ²z²ij b²in
31. do b²it²o dr²:² η²ko g²ja²:² n² l²ε²:² x²u²:² t²mi²z²l
32. o h²ani g²ov²n w²re²:² ko h²it² p²i²:² n² x²an h²i²:² l²
33. st²ig inx²no st²:² l² in di²:² b²es²om - of.
st²i²:² l²ε² di²:² b²es²om ε²ns
34. n²ε²:² n bi² do h²i²g²o²l²s j²o²nt n²ame g²ov²:² t²e
35. h²i²:² j² iχ h²lv²al twi² k²z²o v²bu²χ²ov²er
36. d²z²:² i² pi²z² ε²s ni² r²:² p² du²:² x²it²on²χ²it²o
h²ε²:² η² k²on ε²:² n (meow) - of. du²:² x²it² n²vg²o²
wit²o h²ε²:² η² ε²:² n
37. x²o x²en w²ε²χ - of. f²u²:² t² - n²vt f²ε²:² l²
38. st²ε²l²mt j²ust²o x²o g²ε²:² l²ε² h²ε²:² g²o v²pm²:² k²o
39. o kal²st s²o li²:² v²o ni² we²:² t² br²ε²η² || n²vt² ||
40. st²it²o h²il²of²an h²o²:² t² m²ε²l²ok²:² we²:² t²
41. do ma²:² n mv²:² t² s²on v²re²o h²ε²:² l²o²o
b²sk²er²o² m²o || m²o shk²er²om (paravent)||
42. in do shk²ld²o x²u²:² m²on ε²s p²re²:² kol²v²:² -
of. ε²s x²o² v²o²:² r²l²ok || iχ x²u²:² m² ||
43. o m²ok v²an x²o² ja²:² n - of. v²an z²om²:² s² -
v²mdat²o² x²u² st²ε²:² r²g² ε²s
44. v²i² mv²:² t²o du²:² o d²o h²il²of²an h²lv²o in
d²iz²l²is d²a² n²o² h²lv²o²
45. h²il²st²o²nt² a²bid² v²pl²:² x²to || h²ε²:² h²iv²ons
(heleens)||
46. v²zo m²ε²t²o² z²su v²id²o² v²ε²:² k²o

96. iχ m_v:s vs abluut drē. ηko v_lz stē. r²k
 to ja: no

97. iχ m_v: st justat fujer in dō stal v₂:²ro

98. mō bry: r was myt

99. dō m_vlog b_v: r mōgan grv^uto ronds- of
 mōg mō grv^uton tu: r

100. dē. i b^v: tər m_vlog is doe. n in x_v: r -
 skilt om to b_v: r. tryk

101. vi: r x_vno di: r at ku: no v₂: lō in e_v:²n
 u: r

102. d_v: s n_v: k_s v_rl_m to x_vgō- of. du: vilt n_v: k_s
 v_rl_m to x_vgō - t_v: s mō k_v: kō

103. o k_vmp n_v: d_n miny: to l_v:²et

104. in itō: l_v: s in b_v: rōx- of: in b_v: rōgō-
 dē. i v_v: r s_v: r. u: r

105. d_v: v. d_v: du v_r: d_v: r. u: r

106. to b^v: v_m h_v: bō sō st_nk fan dō b_v: r_k x_v:²ro

107. d_v: m_v: t_v vs f_v: r. lō ens- k_v: mō k_v: rō-
 of: bō k_v: kō

108. hō is fan ly. v₂ gōk_v: mō b_v: n g_v: y
 b_v: s x_v: l_t

109. dē. i d_v: r is fan by² kō k_v: t x_v: mōk

110. en gōt_v: v. u² dō v_v: r. u² mu: t ku: no l_v: pō-
 || s l_v: p_v: m_v: j_n- en n_v: j_v: s (naaister) ||

111. iχ h_v: r k_v: r. s gr_v:² s x_v: x_v: et m_v: t was
 x_v: g_v: ut ku: v² t

112. dō b_v: v. u² r x_v: t ad_m o_x to di: r is f_v: r to
 b_v: r

113. b_v: kō- ig b_v: k- d_v:² b_v: k- hi: b_v: k-
 b_v: k_t: r- v_v: b_v: kō- ig b_v: g_v: dō- d_v:²
 b_v: g_v: dō- hi: b_v: g_v: dō- v_v: b_v: g_v: dō- v_v:
 h_v: b_v: g_v: b_v: kō

114. bi: s- ig bi: i- d_v:² bi: t- hi: t- v_v: bi: s-
 bi: s vō- iχ b_v: v² t- iχ h_v: r x_v: b_v:² s-
 b_v: v² t r x_v: r. u: v² x

115. t_v: rōn h_v: l_v: in m_v: t_v: rōn f_v: r. i: n (vrouwel_v: k_v:)
 || s f_v: r. i: n (een f_v: r, ong. onk) ||

116. d_v: k_v: i: nt k_v: r. i: e: r k_v: r. i: gō v_r: tō mē r² k

117. h_v: t x_v: r. i: t d_v: tō r an mi x_v: r. i: s dē. ηko

118. dō mōx x_v: r. j d_v: tō r gō l_v: r. i: k hō. s- mē u: i:
 mi: t (meiden) ||

119. du: v. w_v: rō v_v: i: f p_v: r. i: s || mō p_v: r. i: s²
 (en k) ||

120. v_v: ndō r di: n i: k ligō v_v: l_v: i: kō lō

121. t_v: w_v: tō r x_v: l sē fō s ku: v_v: kō - t_v: k_v: gal

122. t_v: h_v: v_v: is n_v: v_v: r. i: y: n- t_v: s n_v: v_v: x mē r. t d_v: y s
 x_v: mē: et

123. m_v: jō nē: s mō: kō sō b_v: i d_n du: v² rō van m
 e: r

124. d_v: b_v: m_v: kō x_v: l d_v: v. m_v: jō lō k_v: i: nō v_v: sō

125. p_v: s tō r. i: r h_v: t x_v: jō v_v: r. i: n

126. v_v: x_v: t k_v: v_v: s i: s i: f x_v: b_v: j_v: nt

127. dō m_v: lō k s_v: r. b_v: v_v:² tō n oē: r van d_v:
 k_v: v² - mē u: kō. v

128. dō k_v: l. s tō r l_v: t f_v: r dō k_v: sō- gē u: oon
 mē u: v. k_v: r. i: s i: s: k_v: r. i: s

129. dō b_v: rō van dō k_v: r. i: w_v: gō l p_v: l_v: jō dō: r
 v_v: ndō r t_v: x_v: w_v: i: x || b_v: r. i: gō v_v: f b_v: v: s tō (ban_v: tōn
 of b_v: i_v: gēn) ||

130. dō t_v: w_v: p_v: r. i: sō- of jō n_v: gē: d_v: tō rō- kō. m_v: pō
 b_v: v_v:² tō- of: kō. m_v: pō n v_v:² t

131. sō h_v: b_v: nō n_v: m x_v: w_v: ad m b_v: l_v: v² gō k_v: v² t

132. dō sō: v² s i: kō w_v: d_v: n- f_v: lō. v² vō bō gē n
 vō r m f_v: l_v: v² s

133. dō s_v: nō: v² li: s di k

134. t_v: rō nē: w_v: x_v: t l_v: i: n d_v: g_v: u_x n_v: v_v: x_v: i: n h_v: r

135. n_v: w_v: pō: r t j_v: v. nō v_v: v_v:² en h_v: i: l nō: v² s tō t
 || en nō: v² s p_v: v² t (een n_v: u_v: w_v: e pō o_v: t) ||

136. du: i: n- ig d_v: nō t- d_v:² dy dō t- h_v: i: dy dō t-
 v_v: d_v: nō t- d_v:² l_v: dy dō t. x_v: l_v: d_v: nō t-
 ig d_v: l_v: dō t- d_v:² d_v: l_v: dō t- h_v: i: d_v: l_v: dō t- v_v:
 d_v: l_v: nō t- d_v:² l_v: d_v: l_v: dō t- s_v: l_v: d_v: l_v: nō nō t-
 d_v: l_v: i: x b_v: a: - d_v: l_v: h_v: i: t mē r. t- of: d_v: l_v: dō r t
 mē r. t- d_v: l_v: n_v: x_v: i: t mē r. t

137. d₁, d₂ - d₁, d₂ m₁ - n₁ d₁, d₂ - n₁, d₂ - n₁
da s₁ d₂ - s₁ d₂

138. d₁ d₂ - h₁ d₂ - s₁ h₁ d₂ - s₁ h₁ d₂ - s₁ h₁ d₂ - s₁ h₁ d₂

139. b₁ b₂ - i₁ b₂ - d₁ i₁ b₂ - h₁ i₁ b₂ - v₁ i₁ b₂
d₁ v₁ i₁ b₂ - d₁ i₁ b₂ - s₁ i₁ b₂ - s₁ i₁ b₂
b₁ b₂ - b₁ b₂ - i₁ h₁ b₂ - i₁ h₁ b₂

140. Locale Landmaten: s b₁ d₂ (s₁ d₂) -
s half b₁ d₂ - m r₁ (m₁ d₂) - m half
r₁ - s k₁ (s₁ d₂).

141. Locale Waternamen: da b₁ i₁ k (= de Dreed-
baanbeek) - da g₁ v₁ d₂ s₁ n₁ d₂ h₁ l₁ s₁ w₁ i₁ s₁
Wijer Vijver - da b₁ u₁ n₁ (= Born. Bron) - da j₁ i₁ k₁ (= de Jekel)

De naam van deze gemeente in haar eigen dialect is v₁ p₁ k₁ i₁ s₁

De inwoners heten: da mins₁ van v₁ p₁ k₁ i₁ s₁ - d₁ d₁ i₁ van v₁ p₁ k₁ i₁ s₁

Hun bijnaam is: da b₁ e₁ r₁ d₂ s₁ van v₁ p₁ k₁ i₁ s₁ (een „berg“ = gecastreerd mannetjenwarken);

bijnaam gevolg van groot aantal oude jonggezellen in het dorp?

Aantal inwoners op 31-12-47: 382.

Taaltoestand. Er zijn geen eigenlijke wijken of gehuchten. Men kent da d₁ r₁ o₁ p₁ -
stru₁ v₁ b₁ - b₁ u₁ v₁ v₁ s₁ n₁ d₂ s₁ l₁ (Boven en Daal).

Het gehucht Middelheers onder Heers hoort onder de parochie Opheers. Er zijn geen locale dialectverschillen. Er wordt Frans noch A.B.V. gesproken, wel Waals naast Vlaams dialect in een drietal gemengde gezinnen.

De bevolking bestaat voor 1/3 uit landbouwers, voor 2/3 uit werklieden, waarvan 1/4 in de landbouw hun werk vinden (landbouwwerklieden), terwijl de overigen naar Luitk, Oerle (Dreffe), St. Truiden en Borgworm trekken. Er is geen locale nijverheid.

Zegsvlieden. 1. Haesvoets Wilman, Jozef; 44 j.; hier geb.; onderwijzer; verbleef buiten zijn studiesjaren en een achtjarig verblijf te Luitk steeds te Opheers; V. en M. van hier; spreekt buiten de school steeds dialect.

2. Robijns Julien; 27 j.; geb. te Mettekoven; veldwachter; bewoont de parochie Opheers sedert 1912; spreekt steeds dialect.